

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 5C/194/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5313206258
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Kubjatková
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2014:5313206258.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Č a d c a sudkyňou Mgr. Andreou Kubjatkovou v právnej veci navrhovateľa Orange Slovensko, a. s., Metodova 8, Bratislava, IČO: 35 697 270, proti odporcovi Pavol Duraj, IČO: 45898162, nar. 28.5.1990, Vyšný Koniec 189, Turzovka, za účasti vedľajšieho účastníka konania na strane odporcu Združenie na podporu práv spotrebiteľa, občianske združenie, IČO: 42 264 979, Seberíniho 9, 821 03 Bratislava, v konaní o zaplatenie 598,61 € s príslušenstvom takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 398,61 EUR s 0,05 % úrokom z omeškania denne od 17.2.2012 do zaplatenia, všetko do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Vo zvyšku sa návrh z a m i e t a.

Žiadny z účastníkov n e m á na náhradu trov konania právo.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou podanou na súde 17.6.2013 domáhal zaplatenia ceny služby vo výške 398,61 EUR a zmluvnej pokuty 200 EUR s 0,05% úrokom z omeškania zo sumy 598,61 od 17.2.2012 do zaplatenia a náhrady trov konania vo výške 149,86€ z titulu zaplateného súdneho poplatku vo výške 35,50€ a trov právneho zastúpenia vo výške 114,36€. Služby žalobcu sa týkali zmluvy o pripojení a to s programom Volania všetkým 50+Deň-Nonstop zdarma.

Termín verejného vyhlásenia rozsudku bol oznámený vyhláškou podľa § 156 ods. 3 O.s.p. Dňa 12.6.2014 bol verejne vyhlásený rozsudok.

Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi prečítaním zmlúvy o pripojení zo dňa 4.12.2009 č. A4755654 vrátane dodatku, pokusu o pokonávku zo dňa 2.2.2012, doručky, faktúr č. 5146024589, 5146025062, 5139276510, 5142643197, Všeobecných obchodných podmienok žalobcu, výpisom zo živnostenského registra a zistil tento skutkový stav:

Žalobca poskytuje ako operátor služby v oblasti elektronických komunikácií. So žalovaným uzavrel jednu zmluvu o pripojení vrátane dodatku.

Dňa 4.12.2009 účastníci konania uzavreli zmluvu s programom „Volania všetkým 50+Deň-Nonstop zdarma“ so sužbami CLIP, náhradný telefón, Orange World TV, Romaing - bez blokovania

prichádzajúcich hovorov v roamingu, s telefónom Sony Ericsson C510. Dňa 4.12.2009 účastníci konania uzavreli Dodatok k zmluve o pripojení č. A4755654 predmetom ktorého bola zmena účastníckeho programu na Volania všetkým 50+ Deň-Nonstop zdarma a kúpa mobilného telefónu (MT) Sony Ericsson C510 za zľavnenú kúpnu cenu 1 EUR so záväzkom žalovaného zotrvať v zmluvnom vzťahu 24 mesiacov a platiť paušálne mesačne prinajmenšom sumu 23,66 EUR. Účastníci dohodli aj zmluvnú pokutu 200 € okrem iného aj za nezaplatenie splatnej ceny služby bez ohľadu na dĺžku doby do uplynutia doby viazanosti.

Žalovaný nezaplatil cenu poskytnutých služieb za obdobie 10/2011 až 12/2011 a za to si podľa zmluvných podmienok žalobca uplatnil zmluvnú pokutu 200 EUR. Žalovaný neuhradil faktúry:

č. 5146024589 vo výške 1,33€

č. 5146025062 vo výške 3,98€

č. 5139276510 vo výške 75,54€

č. 5142643197 vo výške 317,76€

Na základe tohto skutkového stavu súd čiastočne žalobe vyhovel.

Žalobca sa domáha plnenia zo zmluvy (§ 80 písm. b/ O.s.p.) Podľa čl. 6.2 písm. b/ Všeobecných podmienok poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej telefónnej siete spoločnosti Orange Slovensko, a.s. je účastník povinný platiť cenu za poskytnuté služby. V časti o zaplatenie ceny služieb žalovaný nenamietal žiadnu takú okolnosť, ktorá by spochybňovala pohľadávku žalobcu na zaplatenie ceny telekomunikačných služieb za horeuvedené obdobie. Žalobca služby dodal, žalovaný ich prijal a do vyhlásenia rozsudku za ne nezaplatil. Súd nepodrobil súdnej kontrole cenu služieb, pretože cena bola jasne a zrozumiteľne dohodnutá a z úradnej moci ex officio súd nezistil ani iné okolnosti, ktoré by indikovali vadnosť právneho úkonu v časti ceny služieb. Súd preto v časti zaplatenia ceny za dodané služby žalobe vyhovel, pretože žalovaný ako dlžník má povinnosť z platného záväzku zaplatiť cenu služby (§494 Občianskeho zákonníka). Súd priznal podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády 87/1995 Z.z. aj úroky z omeškania, vzhľadom na to, že nastala omeškanosť žalovaného s plnením záväzku dňom 17.2.2012.

Takýto záver však súd nemohol urobiť v časti o zmluvnú pokutu. Pokiaľ by súd vyhovel žalobe na zaplatenie zmluvnej pokuty, nielenže by porušil zákon, princípy súkromného práva (princíp proporcionality), ale došlo by aj k porušeniu záväzkov Slovenskej republiky vyplývajúcich z členstva v Európskej únii.

Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

Smernica zároveň v prílohe vypočítava pre členské štáty ako vzor niektoré zmluvné podmienky, ktoré odporúča transponovať do vnútroštátnych predpisov. Miesto v Smernici má aj „neprimeraná kompenzácia za porušenie záväzku spotrebiteľa“ a s účinnosťou od 1. januára 2008 bola neprimeraná sankcia explicitne zapracovaná medzi neprijateľné podmienky do Občianskeho zákonníka.

Podľa ust. § 544 ods.1 a 2 Obč. zák.:

(1) Ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

(2) Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa ust. § 3 ods.3 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách 9).

Podľa ust. § 52 ods.1 až 4 Obč. zák.:

(1) Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

(2) Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

(3) Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

(4) Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ust. § 53 ods.1 až 5, ods.9 Obč. zák.:

(1) Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

(2) Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

(3) Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

(4) Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,

b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,

c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,

d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,

e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,

f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,

g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,

h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli,

i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,

j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia,

k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku,

l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosť niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana,

m) v prípade čiastočného alebo úplného nespĺnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči dodávateľovi,

n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predĺži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy,

o) ktoré oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi,

p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme,

r) vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

(5) Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

(9) Neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

Podľa ust. § 53a ods.1, ods.2 Obč. zák.:

(1) Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

(2) Ak sa rozhodnutie súdu podľa odseku 1 týka len časti zmluvnej podmienky, dodávateľ je povinný splniť povinnosť uvedenú v odseku 1 v rozsahu tejto časti.

Podľa ust. § 54 ods.1 a 2 Obč. zák.:

(1) Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

(2) V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa ust. § 153 ods.3 a 4 OSP:

(3) Súd môže v rozsudku, ktorý sa týka sporu zo spotrebiteľskej zmluvy, aj bez návrhu vysloviť, že určitá podmienka používaná v spotrebiteľských zmluvách dodávateľom je neprijateľná.

(4) Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve 16ab) alebo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky alebo mu na základe takejto podmienky súd uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie túto zmluvnú podmienku vo výroku rozhodnutia.

Podľa ust. § 3 ods.1 Obč. zák. výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi

Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

O tom, že zmluvná pokuta, ktorá plní funkciu paušalizovanej náhrady škody je aj sankciou, by nemali byť žiadne pochybnosti. Žalobca ponúka svoje služby spotrebiteľom prostredníctvom štandardných zmlúv, ktoré má vopred pripravené a v ktorých spotrebiteľia zmluvné podmienky nemôžu ovplyvniť. To platí aj pre zmluvnú pokutu, ktorú žalobca žiada od spotrebiteľov zaplatiť vždy v nezmenenej výške bez ohľadu na to, aký čas zostáva do konca doby viazanosti.

Súd prihliadal k ostatným zmluvným podmienkam, k povahe služby, k okolnostiam zmluvy a inej zmluve (čl. 4 ods. 1 Smernice). Aj keď žalobca výslovne neoznačil zmluvu podľa toho, aký typ podľa Občianskeho zákonníka reprezentuje, časť zmluvy o pripojení týkajúca sa kúpy telefónu predstavuje kúpnu zmluvu, ktorá je zároveň viazanou zmluvou k zmluve o pripojení. Za relevantnú treba považovať skutočnosť, že zmluvná pokuta má zohľadňovať zľavnenú cenu mobilného telefónu a v prípade predčasného ukončenia garantovať návratnosť prostriedkov investovaných do zľavy pri odpredaji telefónu. Zmluvná pokuta má však aj iný a to nežiaduci rozmer. Zmluvná pokuta neprimerane ukracuje spotrebiteľa.

Z úradnej činnosti má súd vedomosť o právoplatnom rozsudku Okresného súdu v Prešove č.k. 17C/23/2010 zo dňa 13. 8. 2010 v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2Co/137/2010 zo dňa 29. 6. 2011 v konaní o návrhu navrhovateľa Slovak Telekom, a.s., kde v celom rozsahu zamietol návrh navrhovateľa, ktorého predmetom bol nárok o zaplatenie zmluvnej pokuty 331,94 eur spolu s úrokom z omeškania, uplatnený proti spotrebiteľovi zo zmluvy o pripojení a súčasne určil za neprijateľné a neplatné tie zmluvné podmienky v dodatku k zmluve o pripojení uzavretom účastníkom dňa 21.6.2007 s navrhovateľom, v konkrétnej zmluve o pripojení, v článku 1 v bode 2 posledná veta v znení: „Účastník zároveň berie na vedomie a súhlasí s tým, že v prípade porušenia dojednania uvedeného v predchádzajúcej vete je podľa bodu 4 tohto Dodatku povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. 1 tohto Dodatku“ a v bode 4 veta prvá v znení: „V prípade porušenia zmluvných povinností zo strany účastníka (najmä hociktorej povinnosti uvedenej v bode 1 písm. b/ alebo v bode 2 alebo v bode 3 tohto Dodatku alebo v čl. 3 bod 3.6 Všeobecných podmienok alebo v čl. 5 bod

5.2 písm. a/ až c/ Všeobecných podmienok) a následného vypojenia SIM karty zo strany Podniku, je účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. 1 tohto Dodatku“, s odkazom na relevantnú právnu úpravu účinnú v čase uzavretia zmluvy dňa 21.6.2007 (§ 23a v tom čase účinného zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov a §§ 52 a nasl. Obč. zák. v tom čase účinnom znení), prostredníctvom ktorej už v tom čase Slovenská republika plnila záväzok prijatý z titulu svojho vstupu do Európskej únie náležite transponovať do svojho právneho poriadku smernice EÚ a v aplikačnej praxi napĺňať ich ciele, v tomto prípade konkrétne vo vzťahu k Smernici Rady ES 93/13 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Súdom konštatovaná neprijateľnosť zmluvných podmienok o dojednaní zmluvnej pokuty v spotrebiteľskej zmluve má za následok nedostatok platného písomného dojednania dohody o zmluvnej pokute a súd preto pre nedostatok právneho základu takto uplatneného nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty zamietol (a to bez ohľadu na objektívne zistenie súdu, že účastník v určitom období využíval služby navrhovateľa a v určitom období za ne neplatil).

Právne dôsledky vyslovenia neprijateľnosti zmluvných podmienok v spotrebiteľskej zmluve v rozsudku súdu podľa cit. ust. § 153 ods.3,4 OSP okrem premietnutia v meritórnom rozhodnutí súdu v tej konkrétnej veci, v ktorej súd neprijateľnosť zmluvných podmienok vyslovil (formou nepriznania nároku uplatneného z takýchto zmluvných podmienok), vrátane možnosti vyplývajú výslovne ďalej predovšetkým z cit. ust. § 53a ods.1 a 2 Obč. zák., vo forme zákonom uloženou povinnosťou dodávateľa (vrátane jeho právneho nástupcu) zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom i v ostatných obdobných zmluvách so všetkými spotrebiteľmi.

Dobré mravy (boni mores) sú starým, už od čias klasického rímskeho práva známym a v právnej praxi aplikovaným právnym inštitútom a i naše súčasné platné právo nielen v cit. ust. § 3 ods.1 Obč. zák. (ale napr. i vo všeobecnej úprave o právnych úkonoch, v ust. 39 Obč. zák.) výslovne predpokladá, že súd bude sporný právny vzťah účastníkov a uplatňovanie hmotných práv z neho posudzovať nielen z hľadiska hmotnoprávných ustanovení pozitívneho platného práva, ale práve i z hľadiska všeobecne uznávaných a rešpektovaných pravidiel morálky - tzv. dobrých mravov a súladu obsahu a účelu posudzovaných hmotnoprávných úkonov s nimi, ako prostriedku zohľadnenia princípu spravodlivosti pri aplikácii platného práva v každom konkrétnom prípade. Dobré mravy, hoci ako právny inštitút nie sú v zákone výslovne definované (tzn. pojem, čo zákonodarca považuje za dobré mravy) - v danom prípade prostredníctvom cit. ustanovenia § 3 ods.1 Obč. zák. - sú však zákonným pojmom pozitívneho práva. Odborná literatúra a judikatúra všeobecných súdov v Slovenskej republike i v zahraničí priniesla viacero takýchto definícií, z ktorých súd na ilustráciu zvoleného prístupu a prijatých záverov pri aplikácii ust. § 3 ods.1 Obč. zák. na skutkový stav v tejto veci uvádza definíciu považujúcu dobré mravy vo všeobecnosti ako „súhrn spoločenských, kultúrnych a mravných noriem, rešpektovaných rozhodujúcou časťou spoločnosti a majúcich povahu základných noriem. Je to súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad. Dobré mravy sú meradlom hodnotenia konkrétnej situácie zodpovedajúcej všeobecne uznávaným pravidlám slušnosti v súlade so všeobecnými zásadami morálky demokratickej spoločnosti. Posúdenie, či v konkrétnej situácii dané subjektívne konanie (chovanie) je v súlade s dobrými mravmi, je na úvahe súdu, ktorá musí byť podložená konkrétnymi zisteniami, dovoľujúcimi takýto záver, a to aj s prihliadnutím na postavenie druhej strany a so zreteľom na všetky významné konkrétne okolnosti prípadu“. (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo 53/2006)

Za významné i pre postup hodnotenia dôkazov a prijímania právnych záverov súdom v tejto veci súd považuje vyššie citované konštatovanie Najvyššieho súdu SR o potrebe posúdenia konkrétneho správania sa z hľadiska súladu s dobrými mravmi súdom osobitne v každej konkrétnej veci, na základe konkrétnych okolností prípadu. Konkrétnu morálnu normu na konkrétnu situáciu (čo je a čo nie je v súlade s dobrými mravmi) na rozdiel od zákonných noriem sformulovaných v predpisoch hmotného práva, nie je vždy ľahké podradiť pod určitú všeobecnú morálnu normu správania sa a prislúcha preto súdu vytvoriť a formulovať takúto konkrétnu morálnu normu na konkrétny prípad (k tomu súd odkazuje i na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky č. 21 Cdo 1484/2004-94, podľa ktorého - vo voľnom preklade do slovenského jazyka - "ustanovenie § 3 ods.1 Občianskeho zákonníka o tom, že výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi, patrí k právnym normám s relatívne neurčitou (abstraktnou) hypotézou, teda k takým právnym normám, ktorých hypotéza nie je stanovená priamo právnym predpisom a ktoré prenechávajú súdu, aby podľa svojho

uváženia v každom jednotlivom prípade vymedzil sám hypotézu právnej normy zo širokého, dopredu neobmedzeného okruhu okolností.").

Opierajúc sa o vyššie uvedené a ďalšie definície a judikované právne názory v oblasti právneho inštitútu dobrých mravov potom súd v konkrétnej veci dospel k nasledovným záverom:

Povinnosť navrhovateľa podľa cit. ust. § 53a ods.1,2 Obč. zák. zdržať sa používania zmluvnej podmienky alebo podmienky s rovnakým významom, o ktorej neprijateľnosti rozhodol súd podľa § 153 ods.3,4 OSP v spojení s ust. §§ 52 a nasl. Obč. zák. v ostatných zmluvách so všetkými spotrebiteľmi je v zmysle citovanej právnej úpravy založená na existencii právoplatného rozhodnutia súdu, ktorým vyslovil neprijateľnosť zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve a preto prirodzene zaväzuje príslušného dodávateľa do budúcnosti, od okamihu takéhoto právoplatného súdneho rozhodnutia. Takéto rozhodnutie súdu, hoci vydané v jednotlivej konkrétnej veci, má však súčasne prostredníctvom právnej úpravy v ust. § 53a ods.1,2 Obč. zák. nevyhnutne všeobecnú pôsobnosť - i na ostatné obdobné právne vzťahy, do ktorých vstupuje konkrétny dodávateľ na základe obdobných spotrebiteľských zmlúv so všetkými ostatnými spotrebiteľmi.

V čase dojednaní vyššie citovaných zmluvných podmienok v zmluve o pripojení a jej dodatku zo dňa 4.12.2009, uzavretých navrhovateľom s odporcom v tejto veci, nejestvovalo cit. právoplatné rozhodnutie súdu o vyslovení ich neprijateľnosti a navrhovateľa v tom čase preto výslovne nezaväzoval zákaz ich používania podľa § 53a ods.1,2 Obč. zák. Na druhej strane návrh na začatie súdneho konania v tejto veci navrhovateľ podal už v čase nasledujúcom po takomto rozsudku súdu podľa § 153 ods.3,4 OSP, napriek tomu navrhovateľ uplatnil nárok proti odporcovi založený na tých istých zmluvných podmienkach, o ktorých neprijateľnosti a neplatnosti už rozhodol súd v konaní o jeho návrhu, s dôsledkom zákonnej povinnosti zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom i v ostatných obdobných zmluvách so všetkými spotrebiteľmi.

Podľa názoru súdu, stotožňujúceho sa s podstatnými dôvodmi právneho posúdenia neprijateľnosti zmluvných podmienok v spotrebiteľskej zmluve v cit. rozsudkoch Okresného súdu Prešov a Krajského súdu v Prešove, nie je vzhľadom na existenciu takéhoto právoplatného rozhodnutia podľa § 153 ods.3,4 OSP a účel predmetných procesných ustanovení, nadväzujúcich na hmotnoprávnu úpravu v § 53a ods.1,2 Obč. zák. dôvod na jeho opakovanie (znovu vyslovením neprijateľnosti identických zmluvných podmienok, ktorých neprijateľnosť už raz súd vyslovil) v každej inej obdobnej prejednávanej veci. I keď zákon v cit. ust. § 53a ods.1,2 Obč. zák. výslovne dodávateľa zaväzuje zdržať sa používania neprijateľných zmluvných podmienok v zmluvách uzatváraných po právoplatnom vyslovení neprijateľnosti zmluvných podmienok súdom, vzhľadom na objektívnu existenciu tejto zákonnej povinnosti, zaväzujúcej navrhovateľa ako právneho nástupcu spoločnosti Slovak Telekom, a.s., výkon práva navrhovateľa v konkrétnej prejednávanej veci, uplatňujúceho nárok voči spotrebiteľovi, založený na takých istých (neprijateľných) zmluvných podmienkach, hoci výslovnej zákonnej úprave v cit. ust. § 53a ods.1,2 Obč. zák. neodporuje, ani ju neobchádza, podľa názoru súdu však odporuje dobrým mravom - a to zisťným vedomým uplatňovaním hmotnoprávnych nárokov zo spotrebiteľskej zmluvy na základe takých zmluvných podmienok, ktorých neprijateľnosť vyslovil súd, a ktoré už nesmie v žiadnej inej obdobnej zmluve použiť. Takýto výkon práva navrhovateľom, obzvlášť vo vzťahu k odporcovi ako spotrebiteľovi, odporuje dobrým mravom podľa § 3 ods.1 Obč. zák. a nepožíva preto právnu ochranu, o ktorú navrhovateľ svojim návrhom v tejto veci požiadal súd. Preto súd jeho návrh v časti týkajúcej sa zmluvnej pokuty zamietol.

Vzhľadom na čiastočný úspech žalobcu súd podľa § 142 ods. 2 O.sp. rozhodol, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov konania právo.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,

a) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

b) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

c) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

d) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),

e) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.